

MALTA

**Fit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva
Magistrat
Dr. Gabriella Vella B.A., LL.D.**

Rikors Nru. 22/14VG

Compass Point Villas Limited

Vs

Direttur Generali (Taxxi Interni)

Illum 9 ta' April 2018

It-Tribunal,

Ra r-Rikors ipprezentat mis-socjetà Compass Point Villas Limited fit-13 ta' Frar 2014 permezz ta' liema titlob li t-Tribunal ihassar u jirrevoka l-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 mahruga fil-konfront tagħha in konnessjoni ma' l-akkwist tad-dar bl-isem "Dar il-Holma" fi Triq Ibragg, Swieqi, konsistenti f'villa, gnien u swimming pool, tal-kejl komplexiv ta' circa 1021 metru kwardu, ta' porzjon ta' art fi Triq l-Istasija, Swieqi, tal-kejl ta' 1322 metru kwadru u ta' porzjon ta' art fi Triq G. Lebrun, Swieqi, tal-kejl ta' 1002 metru kwadru, in forza ta' kuntratt datat 20 ta' Dicembru 2012, stante li l-valur dikjarat fl-att ta' l-akkwist huwa l-valur veru u reali tat-trasferiment u għalhekk ebda taxxa u taxxa addizzjonal ma huma dovuti lid-Direttur Generali (Taxxi Interni), il-valur tal-proprietà huwa dak dikjarat fl-att ta' trasferiment u l-istima magħmula mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) hija zbaljata u mhux in konformità mal-provvedimenti tal-Ligi, jew alternativament jirriduci l-imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa stante li l-istima magħmula mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) hija eccessiva, bl-ispejjez kontra d-Direttur Generali (Taxxi Interni);

Ra d-dokumenti annessi mar-Rikors promotur markati Dok. "A" sa' Dok. F" a fol. 7 sa' 37 tal-process;

Ra r-Risposta tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) permezz ta' liema jopponi ghall-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 mahruga fil-konfront tagħha u jitlob li l-istess jigi michud, bl-ispejjez kontra s-socjetà Rikorrenti, stante li l-allegazzjonijiet u konsegwenti pretensjonijiet tas-socjetà Rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt peress illi l-Likwidazzjoni ta'

Taxxa bil-Kont Nru. IV126136, li giet ikkonfermata wara li ntbagħat it-tieni perit inkarigat minnu, hija gusta u saret skond il-Ligi;

Ra d-dokumenti annessi mar-Risposta tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) markati Dok. "DG1" sa' Dok. "DG8" a fol. 43 sa' 66 tal-process;

Ra r-rapport tal-Perit David Anastasi datat 13 ta' Frar 2014, esebit mill-istess Perit permezz ta' Nota ipprezentata fis-16 ta' Ottubru 2014 a fol. 80 sa' 85 tal-process, ra l-affidavit ta' Alexis Vella Falzon markat Dok. "AVF" u d-dokumenti annessi mieghu esebiti mis-socjetà Rikorrenti permezz ta' Nota pprezentata fis-16 ta' Ottubru 2014 a fol. 86 sa' 226 tal-process, ra l-affidavit ta' Grahame Salt markat Dok. "GS" u d-dokumenti annessi mieghu esebiti mis-socjetà Rikorrenti permezz ta' Nota ipprezentata fil-25 ta' Novembru 2014 a fol. 228 sa' 237 tal-process, sema' x-xhieda tal-Perit David Anastasi moghtija waqt is-seduta tat-18 ta' Mejju 2015¹ u x-xhieda ta' Noel Gauci in rappresentanza tal-Kummissarju tat-Taxxi moghtija waqt is-seduta tal-15 ta' Ottubru 2015² u ra d-dokumenti esebiti minnu markati lkoll flimkien bhala Dok. "NG" a fol. 249 sa' 256 tal-process, sema' x-xhieda tal-Perit Tancred Mifsud moghtija waqt is-seduti tal-15 ta' Ottubru 2015³ u tas-17 ta' Marzu 2016⁴ u x-xhieda ta' Alexis Vella Falzon⁵ u tal-Perit David Anastasi⁶ moghtija waqt is-seduta tad-9 ta' Dicembru 2015, ra d-dokument markat Dok. "HZ" esebit mid-Direttur Generali (Taxxa Interni) permezz ta' Nota pprezentata fit-28 ta' Jannar 2016 a fol. 277 sa' 279 tal-process u sema' x-xhieda tal-Perit Hector Zammit moghtija waqt is-seduti tat-28 ta' Jannar 2016⁷ u tas-17 ta' Marzu 2016⁸, ra d-dokumenti esebiti mis-socjetà Rikorrenti permezz ta' Nota pprezentata fis-17 ta' Marzu 2016 a fol. 293 sa' 297 tal-process u permezz ta' Nota pprezentata fil-15 ta' April 2016 a fol. 310 sa' 316 tal-process u ra wkoll il-kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Marco Burlò datat 20 ta' Dicembru 2012 esebit mis-socjetà Rikorrenti permezz ta' Nota pprezentata fit-18 ta' Mejju 2016 a fol. 320 sa' 339 tal-process;

Ra r-Relazzjoni ta' l-Assistent Tekniku tat-Tribunal il-Perit Elena Borg Costanzi a fol. 342 sa' 345 tal-process, ra l-mistoqsijiet in eskussjoni lill-Perit Elena Borg Costanzi da parte tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) a fol. 349 u fol. 355 u 356 tal-process u ra r-risposti tal-Perit Borg Costanzi għal tali mistoqsijiet a fol. 357 u a fol. 358 u 359 tal-process;

Ra n-Nota ta' Sottomissjonijiet tas-socjetà Rikorrenti a fol. 364 sa' 369 tal-process u ra n-Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) a fol. 375 sa' 380 tal-process;

Ra l-atti kollha tal-kawza;

¹ Fol. 242 u 243 tal-process.

² Fol. 257 u 258 tal-process.

³ Fol. 259 sa' 261 tal-process.

⁴ Fol. 298 sa' 303 tal-process.

⁵ Fol. 266 u 267 tal-process.

⁶ Fol. 268 sa' 270 tal-process.

⁷ Fol. 280 sa' 285 tal-process.

⁸ Fol. 304 sa' 309 tal-process.

Ikkonsidra:

In forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Marco Burlò datat 20 ta' Dicembru 2012⁹, is-socjetà Rikorrenti akkwistat *the fully detached villa with all its rights and appurtenances comprising the surrounding garden as well as the swimming pool at the rear in Triq l-Ibragg, Swieqi, ... the whole approximately one thousand and twenty one square metres (1021m²) and which villa has no official number but is named "Dar il-Holma" and is free and unencumbered from ground rents... the portion of land having a frontage on Triq l-Istasija, Swieqi, with all its relative rights and appurtenances ... measuring approximately one thousand three hundred and twenty two square metres (1322m²), free and unencumbered ... u the portion of land having a frontage on Triq G. Lebrun, Swieqi, with all its relative rights and appurtenances, excluding the Land, ... measuring approximately one thousand and two square metres (1002m²), free and unencumbered from ground rents* verso l-prezz ta' €2,603,000. Dan l-akkwist gie notifikat lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni fit-28 ta' Dicembru 2012¹⁰ li, a sua volta, ippoceda biex inkariga lill-Perit Tancred Mifsud sabiex jaghtih stima tal-valur reali tal-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti fiz-zmien ta' l-akkwist. Il-Perit Mifsud ivvaluta l-proprietà in kwistjoni fil-valur ta' €3,345,000¹¹ u in bazi ghal din l-istima d-Direttur Generali (Taxxi Interni) hareg Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136¹² permezz ta' liema talab lis-socjetà Rikorrenti thallas is-somma ta' €37,100 bhala taxxa fuq il-valur addizzjonali taxxabbli ta' €742,000, flimkien mas-somma ulterjuri ta' €37,100 bhala taxxa addizzjonali/penali.

Is-socjetà Rikorrenti oggezzjonat minn din il-Likwidazzjoni ta' Taxxa permezz ta' ittra datata 14 ta' Ottubru 2013¹³ u in segwitu ghal tali oggezzjoni d-Direttur Generali (Taxxi Interni) inkariga Perit iehor, ossia l-Perit Hector Zammit, sabiex jaghtih stima tal-valur reali tal-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti fiz-zmien tat-trasferiment. Il-Perit Zammit ivvaluta l-imsemmija proprietà fil-valur ta' €3,500,000¹⁴ u peress illi din l-istima kienet iktar gholja mill-istima tal-Perit Tancred Mifsud, id-Direttur Generali (Taxxi Interni) ma ghamilx uzu minnha u minflok irrifjuta l-oggezzjoni tas-socjetà Rikorrenti u kkonferma l-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 kif originarjament mahruga a bazi ta' l-istima tal-Perit Tancred Mifsud.

Is-socjetà Rikorrenti hassitha aggravata bid-decizjoni tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) u istitwiet l-appell odjern permezz ta' liema titlob li t-Tribunal ihassar u jirrevoka l-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 mahruga fil-konfront tagħha stante li: (a) il-valur dikjarat fl-att ta' l-akkwist huwa l-valur veru u reali tat-trasferiment u għalhekk ebda taxxa u taxxa addizzjonali ma huma dovuti lid-Direttur Generali (Taxxi Interni) u (ii) il-valur tal-proprietà huwa dak dikjarat fl-att ta' trasferiment u l-istima magħmula mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) hija zbaljata u mhux in konformità mal-provvedimenti tal-Ligi, jew alternattivament

⁹ Fol. 321 sa' 339 tal-process.

¹⁰ Dok. "DG1" a fol. 43 sa' 45 tal-process.

¹¹ Dok. "DG2" a fol. 46 tal-process.

¹² Dok. "DG4" a fol. 48 u 49 tal-process.

¹³ Dok. "DG5" a fol. 50 u 51 tal-process.

¹⁴ Fol. 250 tal-process.

jirriduci l-imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa stante li l-istima maghmula mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) hija eccessiva.

Hija tibbaza l-appell tagħha mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 fuq is-segwenti aggravji: (i) *il-valur addizzjonali ta' €742,000.00 skond kif qed jigi ndikat fuq l-avviz ta' likwidazzjoni m'huiwex minnu u huwa kompletament amplifikat u dan anke in vista tal-fatt illi s-suq tal-proprietà kien u għadu għaddej minn perijodu kritiku; (ii) qed jigi mahsub illi dan il-valur addizzjonali gie ikkalkulat abbażi tal-valur ta' €1,000 għal kull metru kwadru li ghall-area ta' l-art in kwistjoni ta' 3345 metri kwadri jirrizulta fil-valur ta' €3,345,000.00 mentri dan mħuiwex minnu peress li l-art inxtrat ghall-valur ta' €2,603,000.00. ... f'dan il-kaz partikolari ma gietx applikata r-rata ta' €1,000 kull metru kwadru w'allura wieħed ma jistax jassumi illi din ir-rata ta' €1,000 tigi applikata għal kull kaz 'across the board' daqslikieku kienet xi regola fissa u numru ta' fatturi w-elementi jridu jigu meqjusa, inkluz il-valur tal-proprietà fuq is-suq; (iii) peress li l-proprietà giet akkwistata għal skopijiet ta' zvilupp, li kieku l-art kellha fil-fatt tigi iċċavalutata ghall-valur addizzjonali ta' €742,000.00, u cioè tigi trasferita għas-somma totali ta' €3,345,000.00, jkun hemm rizultat ta' 'breaking even' - haga li zgur mhux accettabbli għal min ikun ser jidhol għal progett bhal dan u li kieku dan kien minnu dan il-progett u dan l-akkwist lanqas biss ma kien jigi kontemplat u kkunsidrat mill-esponenti u r-rappresentanti tagħha. Illi huwa ppjanat illi l-progett ser irendi lura return ta' sbatax fil-mija (17%) liema figura hi digà borderline meta wieħed jikkunsidra l-ispejjez li ser jintenfqu - peress li apparti l-konsiderazzjoni vversata ghall-akkwist kellhom jigu meqjusa wkoll numru kbir ta' spejjez f'dak li għandu x'jaqsam ma' xogħlijiet u permessi mehtiega in konnessjoni ma' l-izvilupp - u għalhekk l-istima magħmula mill-periti mibghuta mill-'Capital Transfer Duty Division' tagħti lok għal sitwazzjoni ta' breaking even zgur li ma kinitx ser tkun option ghall-esponenti; (iv) *il-verità hi li l-proprietà in kwistjoni giet akkwistata skond il-prezz tas-suq u l-valur addizzjonali ndikat fuq l-istess avvizz ta' likwidazzjoni ma jirrifletti xejn hlief opinjoni suggettiva tal-periti specifici li gew mibghuta mill-'Capital Transfer Duty Division' u jirrizulta wkoll li il-valuri li gew mogħtija miz-zeuw periti fl-okkazzjonijiet separati huma bil-wisq qrib xulxin u dunque dan jagħti lok għal dubju fuq kemm verament kien hemm indipendenza¹⁵.**

Id-Direttur Generali (Taxxi Interni), illum Kummissarju tat-Taxxi, jopponi ghall-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 u jitlob li l-istess jigi michud stante li l-allegazzjonijiet u pretensjonijiet tas-socjetà Rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt peress li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa in kwistjoni, li giet ikkonfermata wara li intbagħat it-tieni perit inkarigat minnu, hija gusta u saret skond il-Ligi.

Il-Perit Tancred Mifsud xehed fid-dettal dwar kif wasal ghall-istima tieghu ta' €3,345,000.00 ghall-proprietà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti u fir-rigward appuntu ddikjara li: *jiena rajt bicca art fejn kien hemm xi djar imwaqqghin, kien hemm xi excavation li kien digà sar u kien hemm part construction. Din is-site hija*

¹⁵ Rikors promotur, fol. 2 u 3 tal-process.

kbira. Din hija villa site between a corner site and an additional road at the back, jigifieri l-metragg huwa 3 itmiem, 3,345 square metres. Il-parti ta' wara, fejn hija kantuniera kienet digà mwaqqgha u mhaffra u kien qed isir xi xoghol ta' kostruzzjoni fiha. ... jiena l-valur li tajt daqslikieku kienet art vergni minghajr ebda zvilupp go fiha, minghajr l-ebda xoghol ta' thaffir u minghajr l-ebda xoghol ta' kostruzzjoni u minghajr bini ezistenti u lanqas hadt in consideration li kieku kien hemm binja ezistenti biex naughtih valur. Qbadt it-3,300 square metres u hadt valur taghhom taking into considertation il-location, it-topografija u l-orinetation ta' l-art. ... Jiena kkonfermajt mal-website tal-MEPA iz-zoning tagħha, li hija site għal detached area, kien hemm permessi approvati imma ma dhaltx fil-mertu tagħhom ghax issusspettajt illi l-permess sar waqt il-konvenju u ma hadtx in konjizzjoni illi kien hemm zvilupp ghaddej però ma hadtx in consideration l-izvilupp fil-valuation tieghi ghax nahseb setghet taffettwa negattivament fil-valuri jigifieri seta' jogħla izjed allura to be fair zammejt daqs li kieku kienet art vergni jigifieri minghajr ebda zvilupp la thaffir u la bini xejn¹⁶.

In kontro-ezami¹⁷, il-Perit Mifsud xehed dwar il-metodu adottat minnu ghall-fini ta' l-istima tieghu kompla jispjega in bazi għal liema konsiderazzjonijiet wasal ghall-valur ta' €3,345,000.00. Huwa ddikjara li *l-comparative method* jintuza fuq zoning ta' proprjetà. Biex nispjega ftit izjed fid-dettal, *l-area hija zoned bhala residential priority area u dawk huma termini legali tal-MEPA*. F'termini semplici huma biex jigu zviluppati v'il. Issa hemm minimum size of plot illi tillimitak il-MEPA, ovvjaġement m'hemmx il-maximum però hemm minimum size of plot li minnu imbagħad johrog a minimum size of dwelling. Il-proprjetà fejn tkun semi-detached jew fully detached irid ikollha mhux anqas minn certu metragg. Fil-kaz partikolari ta' dan il-kaz kien hemm diversi parcels fil-kuntratt qassamhom, meta sar l-izvilupp li jiena ma hadtx in konsiderazzjoni xi tqassam. Lili dik ma taffettwanix, li affettwat lili huwa l-fatt li l-proprjetà kienet bejn tlett toroq, kellha parti minnha kantuniera jigifieri digà hemm zewg toroq u kien hemm parti ohra fuq triq ohra jigifieri awtomatikament bhala proprjetà tigi zviluppata jew le għandha l-potenzjal tagħha u dak jigi kalkulat l-valur tal-metru kwadru jigifieri dawk huma l-fatturi principali. ... Fuq l-art il-kbira hemm site plan ta' kif inhi l-art. Kif spjegajt tajjeb lill-Qorti l-art hija tant estensiva li għandha tlett faccati, għandha bicca kbira li hija kantuniera fil-parti t'isfel u għandha frontage wkoll mhux hazin fit-triq ta' fuq, mingħalija Ibragg Road tigi t-triq ta' fuq. ... L-art facilment tigi diviza u facilment kull proprjetà meta tigi diviza jkollha faccata. Jekk ahna nagħmlu referenza ghall-pjanta tal-Land Registry li giet sottomessa mal-kuntratt, il-pjanta fiha infisha minghajr ma nieħdu qisien allavolja mis-size tista' tiddedu li l-proprjetà hija estensiva, bhala faccati biex nieħdu ezempju, l-izghar faccata li għandek qiegħda fuq Triq l-Ibragg li hija wieħed u għoxrin (21) metru bhala tul. Imbagħad għandek faccata ohra li qiegħda wieħed u għoxrin punt sebħha (21.7), tlieta u għoxrin punt hamsa (32.5) u tmienja u hamsin (58) metru jimxi u dawk kollha tul ta' faccati jigifieri il-proprjetà bhala art in kwistjoni l-valur li hu is on the lower market value bhala rata għal metru kwadru. Jigifieri jekk jiena nieħu in relation, rate per square metres in relation mal-frontage ma'

¹⁶ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tal-15 ta' Ottubru 2015, fol. 259 sa' 261 tal-process.

¹⁷ Seduta tas-17 ta' Marzu 2016, fol. 298 sa' 303 tal-process.

villel ohra, I am on the lower side jigifieri l-valur ta' villel fdik l-area tista' issibhom oghla mir-rata l-metru kwadru li tajtha jiena.

Mix-xhieda tal-Perit Tancred Mifsud jirrizulta immedjatament evidenti li l-istess Perit ma wasalx ghall-istima tieghu in linea ma' dak provdut fir-Regolament 3(1) u (2) tar-Regoli dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti, Legislazzjoni Suddijarja 364.06, kif applikabbli fiz-zmien pertinenti ghal dawn il-proceduri, ossia qabel l-emendi li dahlu fis-sehh bl-Avviz Legali 205 ta' l-2016, u dana billi huwa ma ibbazax l-istima tieghu fuq x'gie effettivament akkwistat mis-socjetà Rikorrenti u lanqas fuq ic-cirkostanzi kollha li jolqtu dik il-proprietà hekk akkwistata.

Fiz-zmien rilevanti r-Regolament 3(2) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 364.06 kien jipprovdi li: *il-valur tal-proprietà assoluta ta' kull proprietà fid-data rilevanti [fil-kaz in ezami d-data ta' l-akkwist] għandu jkun il-prezz medju li dik il-proprietà kienet iggib li kellha tinbiegh fis-suq liberu fdik id-data, wara li jitqiesu c-cirkostanzi kollha li jolqtu lil dik il-proprietà*¹⁸. Nonostante dan il-provvediment tal-Ligi li l-Perit Mifsud kien bla dubju ta' xejn marbut bih, l-istess Perit injora diversi fatturi li kienu già fiz-zmien ta' l-ispezzjoni tieghu ngabu a konjizzjoni tieghu u regħhu gew ikkonfermati mis-socjetà Rikorrenti quddiem dan it-Tribunal tramite l-provi prodotti minnha u b'hekk wasal għal stima li ma tirrispekjax dak provdut fil-Ligi.

Fl-Avviz tat-trasferiment moghti lill-Kummissarju tat-Taxxi¹⁹ d-deskrizzjoni tal-proprietà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti, liema deskrizzjoni tingħata lill-Perit inkarigat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni/Direttur Generali (Taxxi Interni), ossia lill-Perit Tancred Mifsud f'dan il-kaz, hija fis-sens illi gew akkwistati *fully-detached villa* inkluz il-gnien u *s-swimming pool area* tagħha kif ukoll zewg porzjonijiet ta' art, wahda tagħti għal fuq Triq l-Istasija, Swieqi u l-ohra tagħti għal fuq Triq G. Lebrun, Swieqi. Fid-dawl ta' tali deskrizzjoni li bl-ebda mod ma giet kontestata l-veracità tagħha, ghalkemm meta acceda fil-post il-Perit Mifsud sab, fi kliemu stess, *bicca art fejn kien hemm xi djar imwaqqghin, kien hemm xi excavation li kien diga' sar u kien hemm part construction*²⁰, huwa ma setghax jagħti stima tal-proprietà daqslikieku kienet art vergni. Ir-Regolament 3(1) tal-Legislazzjoni 364.06 jipprovdi li *l-valur ta' kull proprietà soggetta għat-taxxa skond l-Att, mghoddija bi trasferiment inter vivos jew causa mortis, għandu jkun il-valur ta' dik il-proprietà fid-data tat-trasferiment inter vivos imsemmi*²¹ u għalhekk il-Perit Mifsud kien tenut jagħti valur tal-proprietà akkwistata - u dana fl-istat li fih giet akkwistata - fiz-zmien tat-trasferiment u mhux jagħti l-valur daqslikieku din kienet art vergni. Bil-mod kif irraguna l-Perit Mifsud gie li huwa ma hax in konsiderazzjoni l-impatt ta' l-ispejjeż involuti għad-demolizzjoni ta' strutturi ezistenti fuq il-valur tal-proprietà akkwistata, liema impatt certament ma huwiex wieħed minimu jew negligibbli hekk kif jirrizulta mid-dokumentazzjoni sottomessa mis-socjetà Rikorrenti għall-finijiet ta' l-ispejjeż u *costings* relatati mal-progett minnha intrapriz fuq l-art in kwistjoni.

¹⁸ Enfasi tat-Tribunal.

¹⁹ Dok. "DG1" a fol. 43 sa' 45 tal-process.

²⁰ Vide xhieda mogħtija waqt is-seduta tal-15 ta' Ottubru 2015, fol. 259 tal-process.

²¹ Enfasi tat-Tribunal.

Fattur iehor li fil-fehma tat-Tribunal juri li l-istima tal-Perit Tancred Mifsud ma hijiex gusta u hija ferm eccessiva huwa l-fatt li l-imsemmi Perit ma hax in konsiderazzjoni - imqar b'mod marginali - il-permessi li kienu nahrgu fuq il-proprietà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti ghall-fini tal-konsiderazzjoni tal-potenzjal ta' l-istess proprietà. Ghalkemm huwa minnu li l-Perit inkarigat mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) ma kellux l-inkarigu li jaghti stima ta' l-izvilupp li is-socjetà Rikorrenti kellha l-hsieb li tesegwixxi fuq il-proprietà minnha akkwistata, il-permessi certament jaghtu idea iktar cara tal-potenzjal tal-proprietà in kwistjoni, partikolarment meta l-proprietà, li fil-kaz in ezami hija ta' forma rregolari u tinsab *fzoning* li huwa regolament b'policies tassattivi ta' l-Awtorità ta' l-Ippjannar. L-uniku interess tal-Perit Mifsud, hekk kif johrog b'mod car mill-kontro-ezami tieghu²², kien il-fatt li l-proprietà in kwistjoni, ikkunsidrata bhala unità wahda, *kienet bejn tlett toroq u kien hemm parti ohra fuq triq ohra ... l-art hija tant estensiva li għandha tlett faccati, għandha bicca kbira li hija kantuniera fil-parti t'isfel u għandha frontage wkoll mhux hazin fit-triq ta' fuq, minghalija Ibragg Road tigi t-triq ta' fuq. ... L-art hija facilment tigi diviza u facilment kull proprietà meta tigi diviza jkollha faccata*²³.

In verità kif irrizulta mill-provi prodotti mis-socjetà Rikorrenti u b'mod partikolari mill-kuntratt ta' l-akkwist²⁴ u mill-pjanti tal-proprietà komplexiva in kwistjoni²⁵, din l-istess proprietà għad illi estensiva u għad illi tagħti għal fuq tlett toroq, ossia Triq Ibragg, Triq l-Istasija u Triq G. Lebrun, Swieqi, ma hijiex divisibbli b'mod li facilment kull plot rizultanti jkollu faccata fuq xi wahda jew ohra minn dawn it-toroq. Biex il-plots li fihom inqasmet il-proprietà effettivament ikollhom access minn wahda jew ohra minn dawn it-toroq, is-socjetà Rikorrenti kellha tipprovdi tali access b'mod kuntrattwali u b'hekk kellhom jinholqu diversi servitujiet fuq il-kuntratt ta' l-akkwist ta' l-istess proprietà. In effetti fil-kuntratt ta' l-akkwist gie espressament stipulat illi: *each property within the Development shall enjoy all the active servitudes and shall be subject to all the passive servitudes in relation to the remainder of the Development which results from its physical position within the Development. The Villa 1 (the dominant tenement) shall enjoy the perpetual praedial servitude on the properties shown as Villa 2 on the attached plan marked "F" (the servient tenement) consisting of the right of passage and access for vehicles and pedestrians through the driveway/access road areas within the servient tenement shown shaded in green on the attached plan marked Document "F". Furthermore, Villa 1 and the property shown as "Villa 2" on the attached plan marked "F" measuring thirty nine point five zero square metres (39.5m²) shall be subject to the reciprocal servitude in favour of one another in the sense that the driveway/access road area within each property herein mentioned shall be maintained aesthetically and shall be retained with the same finishes as those existing on the respective notarial deeds of sale of each of the villas above-mentioned as indicated in the Specification attached herewith and marked Document "I". Any expenses relating to the maintenance and/or refurbishing*

²² Fol. 298 sa' 303 tal-process.

²³ Fol. 300 tal-process.

²⁴ Fol. 321 sa' 339 tal-process.

²⁵ Dok. "CPV1" a fol. 311 tal-process.

and/or embellishing, as well as any ongoing expenses of the said driveway/access road shall be paid in equal shares between the owners of Villa 1 and Villa 2 above-mentioned. The Villa 1 (the servient tenement) shall be subject to the perpetual praedial servitude in favour of the property shown as Villa 8 on the attached plan marked "F" (the dominant tenement) consisting of the right of passage and access for vehicles and pedestrians and any drains or other services as may be required by standard building practice (provided they do not materially affect the use and enjoyment of the servient tenement) through the driveway /access road area within Villa 1 shown shaded in green on the attached plan marked Document "F" measuring one hundred and five point six zero square metres (105.6m²). Furthermore Villa 1 and the property shown as Villa 8 on the attached plan marked "F" shall be subject to the reciprocal servitude in favour of one another in the sense that the driveway/access road area within each property herein mentioned shall be maintained aesthetically and shall be retained with the same finishes as those existing on the respective notarial deeds of sale of each of the villas above-mentioned as indicated in the Specification attached herewith and marked Document "I". Any expenses relating to the maintenance and/or refurbishing and/or embellishing, as well as any ongoing expenses of the said driveway/access road shall be paid in equal shares between the owners of Villa 1 and Villa 8 above-mentioned. ... The servitudes above-mentioned are being constituted as such on this deed and the value thereof has been taken into consideration in the price above-mentioned²⁶.

Ghalkemm il-holqien tas-servitujiet hekk necessarji f'dan il-kaz ma jimpingux fuq il-potenzjal per se ta' l-art, ma hemmx dubju li l-istess jeffettwa l-valur tal-proprjetà u fil-fatt fil-kuntratt gie kjarament stipulat u provdut illi ***the servitudes above-mentioned are being constituted as such on this deed and the value thereof has been taken into consideration in the price above-mentioned***²⁷. Dawn is-servitujiet u l-impatt taghhom fuq il-valur tal-proprjetà però ma gewx ikkunsidrati mill-Perit Tancred Mifsud ghar-raguni li, kif già iktar 'l fuq osservat, huwa llimita l-konsiderazzjonijiet fuq il-fatt li l-proprjetà in kwistjoni taghti ghal fuq tlett toroq u wasal ghall-konkluzjoni ghal kollox erroneja li l-proprjetà setghet tinqasam b'mod li facilment kull plot ikollha *frontage* u kwindi access liberu ghal fuq wahda jew ohra minn dawn it-toroq.

Fid-dawl ta' dan kollu ghalhekk it-Tribunal iqis li l-istima tal-Perit Tancred Mifsud oltre li ma hijiex in konformità ma' dak provdut fir-Regolament 3(1) u (2) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 364.06, hija wkoll eccessiva. Konferma ta' dan tirrizulta mir-Rapport ta' l-Assistent tat-Tribunal il-Perit Elena Borg Costanzi a fol. 342 sa' 345 tal-process. Il-Perit Borg Costanzi ivvalutat il-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti fl-20 ta' Dicembru 2012, fl-istat minnha akkwistata, fl-ammont ta' €2,609,200.00. Ghalkemm Perit Borg Costanzi bhall-Perit Mifsud uzat il-metodu komparativ, li tra parentesi huwa l-iktar metodu idoneju fir-rigward ta' valutazzjonijiet ghall-finijiet tal-Kap.364 tal-Ligijiet ta' Malta in kwantu huwa bazat fuq *market approach* a differenza tar-residual method li invece huwa bbazat fuq *income approach*, b'differenza ghall-Perit Mifsud hija waslet ghal din il-figura in

²⁶ Klawson 5 sa' 10 tal-kuntratt ta' l-akkwist, fol. 333 u 334 tal-process.

²⁷ Enfasi tat-Tribunal.

bazi ghal konsiderazzjonijiet prettamente pertinenti ghall-proprjetà in kwistjoni u wara li hadet konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha li jolqtu dik il-proprjetà. In effetti hija waslet ghall-figura ta' €2,609,200.00 in bazi ghas-segwenti osservazzjonijiet: *il-fond kienet tikkonsisti minn dar u art bejn tlett toroq bil-kejl ta' madwar 3,345 il-metru kwadru. Iz-zona tifforma parti miz-zona ta' priorità residenzjali skond il-Pjan Lokali mahrug mill-Mepa fl-2006. Dan ifisser illi l-bini propost f'din iz-zond trid tkun għad-djar ta' certu kobor u ta' mhux iktar minn 40 fil-mija ta' l-art b'għonna fuq kull naha tad-djar ta' mhux inqas minn 3 metri wisgha. Illi hemm zewg permessi tal-Mepa fuq is-sit ghall-bini ta' diversi villel. Illi l-fond hija maqsuma kif gej: dar b'swimming pool fuq art ta' 1021 il-metru kwadru; porzjon ta' art fi Triq l-Istasija ta' 1322 il-metru kwadru; porzjon ta' art fi Triq G. Lebrun ta' 1002-il metru kwadru kif jidher fil-pjanta mmarkata EBC1. Illi mill-pjanti approvati mill-Autorità ta' l-Ippjannar tfasslu 10 villel li gew approvati fl-ahhar ta' 2012. L-artijiet huma soggetti għal servitujiet kif deskritti fl-atti tan-Nutar Burlò pprezentati fit-18 ta' Mejju 2016 mir-rikorrenti. Illi importanti li wieħed jikkonsidra illi jidħlu 2 villel fl-art fejn kien hemm id-dar, 4 Villel fkull porzjon art b'xi fit it-overlapping. Dawn huwa possibli għaliex l-artijiet għandhom facċati twal fuq Triq l-Istasija u Triq G. Lebrun, mentri l-faccata fuq Triq l-Ibragg takkomoda zewg villel.*

Jigi in fine osservat li minn Nota Responsiva tad-Direttur Generali (Taxxi Interni)²⁸ jirrizulta b'mod car li huwa jsostni li l-istima tal-Perit Tancred Mifsud hija korretta u għandha tigi kkonfermata in bazi ghall-fatt li l-Perit Hector Zammit, li kien il-Perit inkarigat mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) sabiex jagħti stima tal-valur reali tal-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti fiz-zmien ta' l-akkwist in segwitu ghall-oggezzjoni tas-socjetà Rikorrenti għall-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru.126136 mahruga fis-16 ta' Settembru 2013, ivvaluta l-proprjetà in kwistjoni ghall-valur ta' €3,500,000.00, li kien valur addirittura iktar għoli minn dak tal-Perit Mifsud. Fil-fehma tat-Tribunal però tenut kont tal-fatt li l-istima tal-Perit Mifsud evidentement ma hijiex in konformità ma' dak provdut fir-Regolament 3(1) u (2) tal-Legilsazzjoni Sussidjarja 364.06 u hija kjarament eccessiva, huwa ma jistax iqis dik l-istima bhala mhux eccessiva u b'hekk jikkonferma in bazi għal konsiderazzjonijiet u konsegwenti stima ta' Perit iehor, iktar u iktar meta l-Likwidazzjoni ta' Taxxa li qed tigi appellata ma hijiex bbazata fuq l-istima tat-tieni Perit izda fuq l-istima ta' l-ewwel Perit li kif ingħad ma hijiex konformi ma' dak provdut fir-Regolament 3(1) u (2) tal-Legilsazzjoni Sussidjarja 364.06 u hija eccessiva.

Peress illi l-valur dikjarat ta' €2,603,000.00 ma huwiex inqas minn 85% tal-valur stmat mill-Perit Elena Borg Costanzi²⁹, li skond it-Tribunal jirrifletti b'mod iktar akkurat il-valur reali tal-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti fl-2012 fiz-zmien ta' l-akkwist, jirrizulta li l-Appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru.126136 huwa gustifikat u b'hekk jistħoqq li jiġi milqugh.

²⁸ Fol. 375 sa' 380 tal-process.

²⁹ 2,609,200.00 x 85% = 2,217,820.00

Ghal dawn ir-ragunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' l-appell tas-socjetà Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV126136 u konsegwentement ihassar u jirrevoka l-istess imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa.

L-ispejjez ta' dawn il-proceduri għandhom jigu sopportati interament mill-Kummissarju tat-Taxxi.

MAGISTRAT

DEPUTAT REGISTRATUR